Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Europos LIETUVIS

Nr. 42 (1232) Londonas, 1972 spalio 23 d. XXVI metai

PABĖGO RAKETŲ SPECIALISTAS INŽ. LIONGINAS MORKŪNAS

Genojoje, Italijoje, nuo grupės sovietinių turistų pasiliko ir politinio prieglobsčio pasiprašė 45 m. amžiaus inž. Lionginas Morkūnas, raketų fabriko Lietuvoje direktorius.

Jis norįs patekti į Ameriką ir reiškiąs viltį, kad bus išleista jo šeima.

BUTKAI PABĖGO IŠ LIETUVOS

Dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, spalio 4 d. buvo nuvykęs į Čikagą pasimatyti su nauju iš Lietuvos pabėgėliu advokatu Zigmu Butkum. Tą dieną Amerikos Lietuvių Taryba buvo atskirai sukvietusi amerikinių laikraščių, radijo ir televizijos korespondentus ir kiek vėliau lietuvių laikraštininkus pasikalbėti su atbėgėliais.

Prieš susitikimą su žurnalistais dr. Valiūnas apie valandą laiko kalbėjosi su adv. Butkum ir jo žmona, med. dr. Danute Butkiene-Kareckaite. Su amerikiniais laikraštininkais pasikalbėjimas užtrukęs daugiau kaip pusantros valandos, o su lietuviais — taip pat panašiai. Pasikalbėjimai buvę aprašyti įvairiuose laikraščiuose ir parodyta televizijoje.

Z. Butkus yra kilęs nuo Jurbarko, baigęs Kauno vidurinę mokyklą ir Vilniaus Universitetą. Išėjęs teisės mokslus, buvęs kurį metą teisėju, o vėliau advokatu Kaune ir Kauno advokatų organizacijos pirmininku.

Savo pabėgimą jis jau seniai planavęs, o birželio mėn. su žmona ir vaikais — dukromis Loreta — 11 m., Raimunda — 10 m. ir sūnumi Rimgaudu — 3 m., — savo automobiliu išvažiavę atostogų į Vidurio Europą. Butkai numato gyventi Čikagoje, čia jie turi giminių ir butą.

Kaune Butkai gyvenę netoli miesto sodo ir iš arti matę didžiąsias Kauno demonstracijas, kai buvo laidojamas (gegužės 18-19 d. d.) Romas Kalanta. Vietos milicija ir iškviesti MVD daliniai guminėmis lazdomis, Lietuvoje bananais vadinamomis, mušdami skirstė demonstrantus. Muštynės buvusios labai atkaklios, nes didžiausios žmonių minios, nešdamos tautines vėliavas, šaukusios **Lietuvai laisvės.** Sumušti ligoniai, sulaužytais žandikauliais, raktikauliais ir pan., perpildę Kauno ligonines.

Nors ir gerai gyvenę, Butkai ryžosi pabėgti iš okupuotos Lietuvos todėl, kad rusai-komunistai (Butkai taip pat formalūs komunistai) teroro priemonėmis ir nepaprastai sunkiu svoriu spaudžia visas gyvenimo sritis ir žmones, jog esą jau nebeįmanoma atlaikyti. (ELTA)

„Tėviškės Žiburiai" rašo, kad Z. Butkus trejus metus planavo bėgti iš Lietuvos.

Gavęs leidimą išvykti Lenkijon atostogų, pabėgęs į Vakarų Europą.

Jis yra 35 m. amžiaus, kilęs iš Eržvilko, gyvenęs Jurbarke, mokslus baigęs sovietiniais laikais. Tėvai liko Lietuvoje. Žmona yra medicinos gydytoja, dirbusi Kauno ligoninėje.

APSILANKYMAS VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Spalio 4 d. Valstybės Departamente lankėsi Pavergtųjų Europos Tautų Seimo delegacija, vadovaujama pirmininko S. Korbonski (Lenkija) ir vicepirmininko V. Sidzikausko (Lietuva). Delegaciją priėmė Europos reikalų pasekretorius Richard Davis. Pasitarimas užtruko apie 2 val. Buvo apžvelgta bendroji tarptautinė padėtis ir detaliau sustota prie vadinamos Europinio Saugumo Konferencijos, taip pat prie paskutinių įvykių Sovietų okupuotoj Lietuvoj ir Čekoslovakijoj. Pasikeitus nuomonėmis, Pavergt. Eur. Tautų Seimo delegacijos iškeltus klausimus Davis pažadėjo perteikti JAV politiką sprendžiančioms instancijoms. Pasitarimas praėjo draugiško atvirumo dvasioje.

Po vizito Valstybės D-te Sidzikauskas buvo susitikęs Kongreso Bibliotekoje su dr. D. Krivicku ir aptarė Europinio Saugumo Konferencijos ruošėjams numatytą įteikti memorandumą, taip pat apsilankė Amerikos Balso lietuvių skyriuje ir turėjo naudingą pasitarimą. (ELTA)

Dabar lapeliai, paskui demonstracijos

Huddersfielde lapkričio 19 d. koncertuos sovietų valstybinis choras. Koncertas ruošiamas miesto rotušės salėje.

Bet tam tikriems įvykiams, kaip rugsėjo 29 d. „Huddersfield Daily Examiner" rašė, yra pasiruošęs ir Pavergtųjų tautų komitetas, sudarytas iš latvių, lietuvių ir ukrainiečių. Jis buvo pasiruošęs rugsėjo 30 d. iš pat ryto su plakatais demonstruoti prie rotušės ir ateinantiems bilietų į koncertą pirkti dalyti atsišaukimų lapelius. Kitą dieną tas pats laikraštis išsispausdino fotografiją: eilė, kurioje stovintieji jau skaito lapelius, ir vyrai su plakatais.

Lapeliuose, sako, rašoma:

„Jeigu jūs pasiryžę pirkti bilietus į SSSR valstybinio choro koncertą, patariame pataupyti savo pinigus, nes mes dėsime visas pastangas, kad jis neatliktų savo propagandinio vaidmens, skirto pridengti tikrąjį Rusijos veidą.

Lapelyje sakoma, kad savivaldybė buvo prašyta atšaukti koncertą. „Jeigu tai negalima", toliau rašoma, „tai mes suruošime demonstracijas, kurių metu tikimės pateikti savo pažiūrą į reikalą tiek britų publikai, tiek choro nariams".

„Jūs galite ginčyti, kad politika turi būti nemaišoma su tokiais dalykais, kaip sportas ir kultūra. Mes atsakome, kad tai yra politinis koncertas, o jeigu Rusija gali įvelti politiką į kultūrą, tai galime ir mes".

„Apgailestaujame, jei jums dėl to susidarys nepatogumų, bet mes turime tiek pat teisių į laisvę, kaip ir jūs; o, be to, jeigu jūs neteksite vieno vakaro pramogos, tai yra niekas, kai palygini su tuo, kad dešimtys milijonų kitų tautų žmonių yra netekę laisvės visam gyvenimui".

Lapelyje nurodoma, kad Rusija per pastaruosius penkiasdešimt metų dideliame žemės plote gyvenančioms tautoms yra atėmusi laisvę, kokia daugumas kitų tautų naudojasi.

„Tarytum dar jiems tiek nebūtų gana, jie dar vis kiša nosis į kitų kraštų reikalus — ar prisimenate tuos 105 šnipus, kurie buvo išmesti iš šio krašto? — taip jie gali įsigyti šiek tiek „draugų", kurie vėliau galės būti paversti tarnais ar kaliniais, jeigu nenorės tarnauti.

„O kad jūs dėl to ant jų nesupyktumėte, jie tvarkingai siuntinėja savo chorus ir šokių ansamblius padainuoti ir pašokti apie „visus šviesius ir puikius dalykus", idant jūs užmirštumėte jų „piktadarybes".

Huddersfieldo savivaldybės tarybos narė M. H. Goodier, kuri yra koncertų pakomitečio pirmininkė, huddersfieldiškiui laikraščiui patvirtino, kad Pavergtųjų tautų komitetas iš tikro yra atsiuntęs prašymą atšaukti koncertą. O tasai choras jau pernai metais buvęs įtrauktas į koncertų programą, bet savo vizitą atšaukė. Miesto savivaldybės taryba jau du kartus esanti nutarusi kviesti tą chorą.

M. H. Goodier dar pasiskundė, kad Pavergtųjų tautų komitetas juk turėjęs apsčiai laiko skųstis dėl to būsimojo koncerto. Jis jau senokai apie tai žinojęs. O jeigu jis dabar parašęs, tai jau nebebūsią galima nieko pakeisti — koncertas tikrai būsiąs ruošiamas.

Neima mokesčių

Šį mėnesį leista išvažiuoti iš Sov. Sąjungos į Izraelį 19 žydų šeimų, bet visos jos atleistos nuo to vadinamojo mokslo mokesčio.

Toje grupėje esančios 6 šeimos, kurios pagal tą mokesčio potvarkį turėtų sumokėti iš viso 80 tūkst. svarų.

PREMIJA HEINRICHUI BOELLIUI

Nobelio literatūros premija šiais metais paskirta Vakarų Vokietijos rašytojui Heinrichui Boelliui.

KALĖJIMAS PARTIJOS VADAMS

Karinis teismas Turkijoje nuteisė grupę darbo partijos vadų kalėti nuo 6 iki 15 metų.

Partijos vadas Boranas ir septyni valdybos nariai nuteisti po 15 metų, o kai atsėdės — bus ištremti 5 metams.

Jie kaltinami norėję įvesti marksistinę-leninę diktatūrą.

BIBLIOTEKOS LIETUVOJE

1965 m. Lietuvoje buvusios 851 bibliotekos, kuriose buvę 15 milijonų knygų ir žurnalų. 1971 m. buvusios 1032 bibliotekos, kuriose buvę 29 mil. knygų ir žurnalų. 1964 m. bibliotekas aplankę 368 tūkstančiai skaitytojų, o 1970 m. 403 tūkst. (ELTA)

SUGRĮŽO IŠ KARAGANDOS

Iš Karagandos grįžo 55 talkininkai, komjaunimo pasiųsti apie 2 mėnesius dirbę žemės ūkyje.

KOMPOZITORIŲ SKAIČIAI

Kompozitorių sąjunga, veikianti Vilniuje, šių metų vidury turėjo 72 narius (47 kompozitorius ir 25 muzikologus). (ELTA)

PASAULYJE

— Andrew Boggie saugojo savo panamėje augusią 300 metų senumo vinkšną, kurią norėjo nukirsti Newarko (Britanija) savivaldybė, pasiryžusi praplatinti sporto aikštę (jis su žmona net buvo įsilipęs į tą medį ir jame sėdėjo ir saugojo, net rašė prašymus Eritanijos ministeriui pirmininkui ir Edinburgo kunigaikščiui), bet tas medis vistiek krito nuo darbininkų piūklo, kai jis, kaip atsarginis, buvo pašauktas į kariuomenę pakartoti apmokymo.

— Ryšium su areštais Ukrainoje Danilas Šumukas už antisovietinę pastabą buvo nuteistas 10 m. kalėti, o jis yra jau atsėdėjęs 27 metus lenkų, vokiečių ir sovietų kalėjimuose.

— Vatikanas uždraudė katekizmą, kuris jau porą metų naudojamas Olandijos katalikų mokyklose (jame esą esminių klaidų).

— Italijos senatas paskyrė 178 mil. svarų apsaugoti Venecijai, kad jos neužkariautų jūra.

— Kroatų kultūrinės organizacijos vadovas Matica Hrvatska nuteistas 4 m. kalėti už šnipinėjimą prieš Jugoslaviją (spalio mėn. kroatų Jugoslavijoje nuteista 19).

— Du Rumunijos valstybinės operos baletininkai pasiprašė Graikijoje politinio prieglobsčio.

— Filipinuose per trijų savaičių valymą areštuota daugiau kaip 2 tūkst.

— Sudūžo iš Leningrado į Maskvą skridęs sovietų keleivinis lėktuvas, kaip spėjama, su 176 žmonėmis.

— Šiaurinę Tanzaniją (Afrika) užpuolė raudonieji skėriai (jų kiekis esąs tarp pusės milijono ir milijono akre).

— Britai džiaugiasi, kad grįžo 33 metus Amerikoje išgyvenęs jų garsusis poetas W. H. Audenas ir apsigyvena Oxforde.

— Iš garsaus britų futbolininko George Besto 40 tūkst. svarų kainuojančius namus perka airis buvęs darbininkas, kuris susikrovė pinigo transporto ir inžinerijos bizniuose.

— 4 m. kalėti nubausta britė Dorothy Taylor, kuri visai savaitei išėjo pas draugus, palikusi patį vieną namuose savo 2 m. sūnų, ir dėl to šis mirė badu.

— Bijodami valdančiosios partijos persekiojimų, iš Malawio į Tanzaniją pabėgo apie 9.000 Jehovos liudininkų sekto narių.

— Iš Ugandos (Afrika) išvaromieji azijatai bus baudžiami iki dvejų metų kalėti ir 50 tūkst. (apie 2.800 sv.) šilingų bauda, jeigu bandytų parduoti savo verslamones be valstybės žinios.

— Romoje buvo nušautas Abelis Vaelis Zuaiteris, palestinietis, Al fatah palestiniečių sąjūdžio vado Jassero-Arafato giminaitis, kuris pats jokiame arabų judėjime nedalyvavęs.

Mūsų mielam nariui Jonui ir žmonai Nadiai STANKEVIČIAMS, jų mylimai dukrelei mirus, giliausią užuojautą liūdesio valandoje reiškia

DBLS Nottinghamo skyriaus valdyba ir nariai

POGRINDIS ORGANIZUOJA PARTIJĄ

Neseniai į Vakarus atvažiavo buvęs Maskvos universiteto orientalinių dalykų dėstytojas Juri Glazov, kuris vokiečių „Rheinischer Merkur" bendradarbį supažindino su Sov. Sąjungos demokratinio judėjimo politinėmis linkmėmis.

Pagal Glazovą, pagrindinės to judėjimo grupės yra aštuonios. Pirmoji — vadinamieji neokomunistai, kurie perša komunizmą „žmonišku veidu", kokio siekė Čekoslovakijoje trumpai valdžiusi Dubčeko grupė. Antroji grupė — konstitucininkai, kurie, kaip, pavyzdžiui, garsusis akademikas Zacharovas, tiki, kad galima ir būtina pasiekti reformų pagal dabartinę įstatymų sistemą, tik, deja, nesilaiko įstatymų tie, kurie jų vykdymą prižiūri. Trečioji grupė—neoslavistai, arba rusai nacionalistai, norintieji palaikyti senąsias slavų tradicijas. Jie rodą ir antisemitizmo palinkimų. Ketvirtoji grupė — krikščionys socialistai, kurie nori būti ištikimi krikščionybei ir teologiškai išaiškintam marksizmui. Penktoji — liberalai, kurie linkę priešintis kolektyvizmui ir reikalauja atstatyti asmens laisvę. Šeštoji grupė — krikščionys demokratai, trokštantieji sudemokratinti politinį ir socialinį gyvenimą ir iškeliantieji religiją. Septintoji grupė pasisako už pilietinių teisių atstatymą (tai Žmogaus teisių gynimo komiteto nariai, jai priskirtinas ir rašytojas Solženicynas). Aštuntoji grupė — veiklieji žydai, kurie kovoja ne tik už teisę emigruoti, bet ir už teisę pasiliekantiems išpažinti savo religiją ir turėti savo kultūrą.

Britų parlamento nario Geoffrey Stewart-Smith redaguojamasis „East-West Digest" (Nr. 19), supažindinęs su Glazovo aptartomis grupėmis, sako, kad vis dėlto buvo praleista viena labai reikšminga grupė — socialdemokratai, kurie prieš metus slaptai (samizdato priemonėmis) yra išleidę pirmąjį politinį leidinį „Sėjėją". Sako, tai įspūdingas dokumentas, kuris pradedamas tokiu pareiškimu: „Mūsų tikslas yra įkurti socialdemokratų partiją Rusijoje".

Dėl suprantamų priežasčių iniciatoriai sakosi negalį suorganizuoti partijos kaip tokios, nes tai tragiškai pasibaigtų. Kol kas jų tikslas esąs apjungti visas tas demokratines grupes, kurios dabar veikia kiekviena atskirai ir kurioms būtų priimtina socialdemokratija. Esminis dalykas esąs paruošti visiems bendrą programą, kuri sudarytų pagrindą apsijungti ir įgalintų būti „patraukliu centru ir junginiu visoms pažangiosioms jėgoms ir vėliava, po kuria galėtų telktis visas nepatenkintųjų, opozicininkų elementas". Jie įsitikinę, kad opozicija turi veikti kaip partija, jeigu ji nori daryti moralinės įtakos visuomenei. Partija turėtų narius, vienus, kurie gali aukotis, o kitus, kurie bent šiek tiek prijaučia siekiamiems tikslams. Gerai aptarta, konstruktyvią programą turinti, realistiškesnė už susikūrusią vadinamąją liberalų partiją, turinti apgalvotą taktiką socialdemokratų partija galėtų veikti visuomenę. O ir partijos vardas siesiąs ją ne su Rusijoje kadaise buvusia tokia partija, bet su Vakarų demokratine kaire.

„Sėjėjas" siūlo ir partijos programą. Pagal ją norima, kad būtų vykdomos ekonominės reformos, be kita ko, įvedant privačią nuosavybę žemės ūkyje, nors ir neplačiu mastu, taip pat prekyboje ir versluose. Bent 5-6 kartus sumažinti aukštųjų pajamas, palyginti su mažiausiais atlyginimais. Susilpninti ar pašalinti varžymus, kurie dabar yra uždėti ideologinei ir informacinei sritims (išimtis būtų — pornografija ir smurtą skatinanti propaganda). Apskritai visa politika turi būti remiama daugiau žmoniškumu, ir jeigu dabar visa ko tikslas yra gamyba, tai tikslas turi būti žmogus. Užsienio politikoje turi būti atsisakyta politinio advenčiūrizmo, kuris pareikalauja didelių išlaidų, kaip, pavyzdžiui, rėmimas pusiau fašistinių arabų režimų ar policiniai veiksmai Rytų Europoje.

Pasisakymo autoriai pripažįsta, kad šiuo metu sunku tokius siekimus įgyvendinti. Bet svarbu pažangųjį judėjimą paversti tikra jėga, kuri galėtų dalyvauti sprendžiant visuomenės likimą. Svarbu tobulinti teorinę programos pusę, supažindinti žmones, skleisti propagandą, agituoti. Dabar ir pogrindžio spauda daugiau renkanti kaltinamąją medžiagą ir pasitenkinanti moralizavimu ir ieškojimu įstatymuose smulkių kabliukų. Tie dalykai esą reikalingi ir naudingi, bet pagrindinį dėmesį reikia kreipti į padėties aiškinimąsi ir konstruktyvų ieškojimą išeities. Labai svarbu esą supažindinti žmones su Vakarų socialdemokratų galvojimu.

Kol kas Vakarus pasiekė tik tas vienas „Sėjėjo" numeris. Spėjama, kad dalis jo leidėjų gali būti jau arešuota, bet, kaip „East-West Digest" rašo, sėkla jau pasėta, ir ne visa ji būsianti patekusi ant uolos.

SEPTYNIOS DIENOS

Nors Rytų ir Vakarų Vokietijos ruošiasi pasirašyti sutartį tarpusavio reikalams taikiai tvarkyti, bet Rytų Vokietijos režimas stiprina sieną.

Pasienyje bus įtaisyti nauji automatiški įrengimai, kurie pabėgėlius užmuš vietoje.

Gadafis kirs rankas ir kojas

Libijos prez. Gadafis praeitais metais išleido įsaką dėl privalomos išmaldos.

Šiais metais prezidentas išaiškino koraną ta prasme, kad vagims reikia nukirsti galūnes, dėl to pagal naująjį įsaką vyresniems kaip 18 m. amžiaus piliečiams, vyrams ir moterims, už vagystę bus kertama dešinė ranka, o už ginkluotą apiplėšimą — ta ranka ir dar kairė koja. Tą veiksmą turės atlikti chirurgas, ir galūnė prieš operaciją bus apmarinama.

Ta proga rašoma, kad šios rūšies senas arabų paprotys yra palaipsniui išnykęs. Ilgiausiai jis išsilaikęs Saudžio Arabijoje, bet ir tai praktiškai jau nebevykdomas.

Vokiečiai prieš rinkimus

Ruošdamasi rinkimams, V. Vokietijos socialdemokratų partija daugiausia iškelia savo taikos politikos veiksmus.

Krikščionių demokratų partija užsimena daugiausia ekonominius krašto reikalus.

Sov. Sąjunga ir Iranas

Pagal dabar pasirašytąją 15 metų ekonominę sutartį Rusija padės Iranui (Persijai) vystyti metalurgijos pramonę, naftos ir dujų pramonę, elektros energiją ir transportą.

Užsienio reikalų ministeriai tokią sutartį pasirašė, kai Irano šachas lankėsi Maskvoje.

Maisto klausimas Čilės miestuose

Čilėje sunkvežimių savininkai pradėjo protesto veiksmus prieš vyriausybės užsimojimą nusavinti transportą. Dėl to pradėtas streikas, ir žmonės miestuose ima jausti maisto trūkumą.

Karybų ryšiai su Kuba

Karybų kraštai — Gvijana, Trinidadas ir Tobagas, Jamaika ir Barbadai — nutarė užmegzti ryšius su Kuba.

JAV iki šiol vis stengėsi palaikyti Kubos blokadą, bet pasikeitusi padėtis sudarys nepatogias sąlygas blokadai tvarkyti.

Egiptiečių aukos

Prez. Sadatas pasakė egiptiečiams, kad vienintelė galimybė laimėti prieš Izraelį yra aukoti prakaitą ir kraują.

Ta proga jis užsipuolė JAV, kurios dieną naktį siunčiančios paramą Izraeliui.

Sovietų pagalbą jis labai vertinąs.

Ginklai Kinijos pasienyje

Oro žvalgybos fotografijos rodančios, kad Kinijos pasienyje prie Šiaurės Vietnamo esą sutelkta daug sovietinės gamybos karinių dalykų.

Daroma išvada, kad Kinija, matyt, sutiko praleisti per savo teritoriją karinių dalykų važmas.

Mafijos areštai

New Yorke (JAV) policija iš karto įteikė kaltinamuosius aktus 677 mafijos organizacijos vadams ir mažesniems talkininkams.

Policija turinti prisirinkusi pakankamai duomenų jiems apkaltinti.

Izraelis bombarduoja palestiniečių bazes

Izraelis bombardavo palestiniečių bazes Libane ir Sirijoje.

Nepatikimi saugumiečiai

Izraelio saugumo įstaiga pasiūlė pasitraukti 3 aukšto rango saugumiečiams ryšium su sportininkų žudynėmis olimpiados metu Muenchene.

Nauja Norvegijos vyriausybė

Norvegijos naująją vyriausybę sudaro agrarinė centro ir liberalų partijos. Parlamente jos turi 39 narius iš 150. Vyriausybei vadovaus Larsas Korvaldas.

Ligi tol buvęs darbiečių ministeris pirmininkas Bratelis su savo vyriausybe atsistatydino, kai paaiškėjo, kad kraštas nenori stoti į Europos Ekonominę Bendruomenę.

Kariuomenės vaidmuo Turkijoje

Spėjama, kad Turkijoje vėl gali valdžią perimti kariuomenė, nes teroristai perdaug reiškiasi, nevykdomos reformos, mokesčiai nepakeliami.

Amnestija?

Britų laikraščiai rašo, kad Sov. Sąjunga ryšium su Sąjungos 50 m. sukaktimi, kuri bus gruodžio 30 d., ruošiasi paskelbti amnestiją, dėl kurios daugiausia laimėsią kriminaliniai nusikaltėliai.

Karalienė Jugoslavijoje

Britanijos karalienė ir jos vyras buvo išvažiavę oficialaus valstybinio vizito į Jugoslaviją.

Uždrausta, paleista, uždaryta

Pietų Korėjos prezidentas paskelbė dekretą, kuriuo paleidžiamas parlamentas, uždaromi universitetai ir kitos aukštosios mokyklos, uždraudžiami viešieji susibūrimai ir pradedama taikyti griežta cenzūra.

Grūdų maža, bet užteks

J. Tautų maisto ir žemės ūkio organizacijos direktorius dr. A. H. Boerma tvirtina, kad Sov. Sąjungos užsimojimas pirkti užsieniuose didelius kiekius grūdų sumažino galimybes ūkiškai atsilikusiems kraštams gintis nuo didžiųjų bado pavojų.

Tačiau nors duoną gaminančių kraštų ištekliai darosi mažesni negu bet kada paskutiniaisiais metais, krizės atveju kol kas duonos užteksią.

EUROPOS LIETUVIS — LITHUANIAN WEEKLY

Printed and Published in Gt. Britain by the Lithuanian House Ltd., 1 Ladbroke Gardens, London W. 11. 2 PU. Tel. 727 2470

Registered as a newspaper at the Post Office.

Leidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga ir Lietuvių Namų Akc. Bendrovė.

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra.

Prenumeratos kaina metams 3,50 sv., dolerio kraštuose — 8 dol. metams; Vokietijoje — DM 30.

Už laikraštyje kieno nors spausdinamųjų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesiima atsakomybės.

JAUNIMUI SKIRTASIS VARPAS

Šie metai, kaip dažnai sakome, svetur gyvenantiems lietuviams yra jaunimo metai. Turėjome Jaunimo kongresą, sutraukusį daug jaunimo. Prieš kongresą laikraščiai nemaža vietos skyrė pasiruošimo jam temoms. Dabar, po kongreso, dar vis taip pat nemaža tomis kongresinėmis temomis rašoma. Buvo paskelbti kongreso nutarimai, kurie rodo tiesiog milžiniškus užsimojimus (realistai net sakytų, kad tie užsimojimai perdaug milžiniškai atrodo, dėl to, jei ir galės būti įgyvendinti, tai tik tam tikru procentu).

Bet kaip prieš Jaunimo kongresą jaunimas ir senimas ta tema galvojo, visa kas, tur būt, jau daugiau ar mažiau užmiršta, nes kas buvo išspausdinta laikraščiuose, tai paprastai greit būna užmirštama. Labiausiai prieinami bus nebent stambesni leidiniai, kuriuose yra sutelkta daugiau tokiomis temomis medžiagos.

Dar, atrodo, prieš Jaunimo kongresą išėjęs Varpininkų filisterių draugijos leidžiamasis ir A. Kučio redaguojamasis „Varpas“ (Nr. 11) didžiąją dalį savo 168 puslapių kaip tik paskyrė jaunimo klausimams. Pats redaktorius parašė patriotišką straipsnį apie lietuvybę, susiedamas ją su lietuviškuoju jaunimu. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. S. Barzdukas rašo apie tautą ir išeiviją, apie lietuvių išeivių padėtį, apie susirūpinimą išeiviais nepriklausomybės laikais (Draugija Užsienio Lietuviams Remti), apie dabartinius santykius tarp tautos ir išeivijos, kai kraštas okupuotas, apie dabartinius išeivių rūpesčius ir jaunimą. Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas rašo apie jaunimą ir Lietuvą, II Pasaulio Jaunimo kongreso pirm. R. Sakadolskis — apie pasiruošimus kongresui ir jame svarstytinuosius klausimus, dr. J. Kazickas — apie tai, ko tikimasi iš Jaunimo kongreso ir iš jaunimo. Dr. J. Pajaujis šaukia neužmiršti pavergtųjų, siedamas tą šauksmą su jaunimu. M. Lenkauskienė rašo apie jaunimo ruošą lietuviškai ateičiai.

Kaip jau žinome, su Jaunimo kongresu buvo sujungta ir lietuvių tautinių šokių šventė. Vyriausioji šios šventės meno vadovė buvo G. Dumčiūtė-Breichmanienė, vadovaujanti Hamiltono (Kanados) tautinių šokių ansambliui „Gyvatarui“. „Varpe“ ji rašo apie tautinius šokius, kaip objektą, kuriuo galima pasididžiuoti.

Tiesiogiai su Jaunimo kongreso ruoša susiję buvo dr. A. Norvilas, J. Šlajus. Abu jie pasisako „Varpe“. A. Zaparackas prisimena pirmąjį Jaunimo kongresą, kuriam jis yra pirmininkavęs. R. Spalis nagrinėja jaunimo mūsų literatūroje temą.

Iš periodinės spaudos neblogai pažįstame Jūratę Reisgytę ir Mykolą Drungą, du jaunus žmones, kurie visada gyvi lietuviškais reikalais. Žurnalas spausdinasi jų abiejų įdomius atsakymus, kas nepatinka vyresniosios kartos žmonių praktikuojamojoje lietuvybėje, kaip atrodo išeivijos lietuvių laikraščiai ir žurnalai ir kokie jie turėtų būti, kad daugiau domintų jaunimą, kaip žiūrėti į tuos balsus, kad išeivijoje reikėtų užmiršti laisvos Lietuvos atstatymo pastangas ir visą dėmesį nukreipti tik į tautinį išsilaikymą, ir ko laukiama iš Jaunimo kongreso.

Taigi, kai jauniminės temos ir tuomet prieš akis stovėjęs Jaunimo kongresas užėmė didžiąją dalį žurnalo puslapių, kita kam liko daugiau trupiniai (knygų recenzijoms, apžvalginiams pasisakymams). Bet dėl to nėra ko gailėtis: kam rūpi jaunimo problemos, tas čia gausiuose puslapiuose susiras apsčiai minčių ir atsakymų į sau rūpimus klausimus.

Be kita ko, ir literatūrinė dalis susieta daugiau su jaunimu. Skirta vietos jaunųjų eilėraščiams iš šiapus ir anapus ir prozos nuotrupoms.

Žurnalas gausiai iliustruotas vyresniųjų ir jaunesniųjų veikėjų nuotraukomis, šiaip vaizdais, meninėmis fotografijomis, meno kūrinių nuotraukomis.

DR. J. KAVALIŪNAITĖ

Jolitai Kavaliūnaitei už disertaciją Passions, Guilt and the Search for Happiness in 18th Century French novel Clevelando universitetas suteikė daktarės laipsnį.

Naujoji daktarė, be kita ko, yra baigusi aukštesniuosius lituanistikos kursus ir yra tautinių šokių mokytoja.

Šią vasarą ji dalyvavo IV tautinių šokių šventėje Chicagoje.

Akrono universitetas, kur Jolita dėsto prancūzų ir lietuvių kalbas, pakėlė ją į profesorės asistentės pareigas.

PASADENOS BURMISTRAS LIETUVIS

Pasadena (JAV) miesto burmistru išrinktas 40 m. amžiaus lietuvis advokatas Donald F. Yokaitis.

D. F. Yokaitis yra gimęs Los Angeles mieste.

SU LIETUVIAIS PASAULYJE

R. SPALIS TARP TRYLIKOS VARŽOVŲ

Rašytojas Romualdas Spalis, kaip jau buvo paskelbta, laimėjo šių metų „Dirvos“ novelės konkursą. Vertinimo komisiją sudarė poetas Balys Auginas, Jonas Daugėla ir Aleksas Laikūnas. Paskiriant premiją posėdy dalyvavo ir „Dirvos“ redaktorius.

Nuolatinis „Dirvos“ novelių mecenatas Simas Kašelionis ir šį kartą davė 500 dol. Konkursui buvo atsiųsta 13 novelių. R. Spalio premijuotosios novelės pavadinimas yra „Išrišimas“.

ŠUOLIS Į LAISVĘ

Adelaidės (Australija) lietuvių teatras „Vaidila“ spalio 28 d. stato V. Baltučio 3 veiksmų tragediją „Šuolis į laisvę“ (Simo Kudirkos tragedija).

DALIJOSI ĮSPŪDŽIAIS IŠ LIETUVOS

Spalio 7 d. Sydnėjaus lietuvių Plunksnos klubas klausėsi G. Kazokienės įspūdžių iš kelionės į Lietuvą.

Ji parodžiusi ir skaidrių iš Vilniaus, Kauno, Perlojos, Druskininkų ir kitų vietovių. Taip pat ji parsivežusi M. K. Čiurlionio galerijoje esančių paveikslų skaidres.

NE PAULAUSKAS, BET PALUBINSKAS

„Europos Lietuvio“ Nr. 39 išspausdintoje žinutėje „Lietuviai Muencheno olimpiadoje“ pasakyta, kad Australijos krepšinio rinktinėje dalyvavo Edvardas Paulauskas.

Tai yra apsirašymas: turėjo būti Edvardas Palubinskas.

PROF. S. KOLUPAILOS MONOGRAFIJA

Dr. Jurgis Gimbutas baigia ruošti kelių šimtų puslapių prof. Stepono Kolupailos monografiją, kuriai autorius sutelkęs daug niekur neskelbtos medžiagos. Eus keliasdešimt nuotraukų.

Leis akademinės skautijos knygų leidykla.

JUCIŪTĖS PRISIMINIMAI IŠ SOVIETINIŲ KALĖJIMŲ

New Yorko Simo Kudirkos šaulių kuopa pasiruošusi išleisti stambią Elenos Juciūtės prisiminimų iš sovietinių kalėjimų knygą.

E. Juciūtė, mokytoja, buvusi išvežta į Sibiro kalėjimus, paskui amnestuota grįžo į Lietuvą. Per gimines jai pasisekė emigruoti į JAV.

MATO ZUJAUS SUKAKTIS

Matas Zujus, Vašingtone leidžiamo dvimėnesinio laikraščio „Garso“ redaktorius, sulaukė 80 m. amžiaus.

Jubiliatas Lietuvoje kovojo savanoriu nepriklausomybės kovose ir yra redagavęs visą eilę laikraščių ir žurnalų.

IGNO MALĖNO ATSIMINIMAI

Pedagogas Ignas Malėnas yra parašęs 290 psl. knygą „Nepriklausomos Lietuvos švietėjo atsiminimai“.

Knygai išleisti reikalingi mecenatai.

KALBININKŲ KONFERENCIJOJE

Ročesterio (JAV) universiteto prof. Antanas Klimas dalyvavo tarptautinėje fonologijos konferencijoje, į kurią buvo susirinkę apie 200 kalbininkų iš įvairių kraštų.

Prieš tai jis dalyvavo Bolonoje (Italijoje) suruoštame tarptautiniame kalbininkų kongrese ir skaitė pranešimą.

DR. J. BARTKUI 75 METAI

JAV gyvenančiam Lietuvių tautinės sąjungos veikėjui dr. Juozui Bartkui sukako 75 metai.

KNYGA APIE AUSTRALIJOS LIETUVIUS

A. Zubras redaguoja knygą apie Australijos lietuvių kultūrinę veiklą.

Išleidimu rūpinasi organizacijos ir atskiri asmenys.

RADIJO DEŠIMTMETIS

Montrealio (Kanada) lietuvių radijo programa atšventė savo darbo dešimtmetį.

Programai vadovauja Liudas Stankevičius.

E. KEPALAITĖ PARODOJE

New Yorke suruoštoje dabartinio meno parodoje su dviem skulptūromis dalyvavo E. Kepalaitė, be kita ko, sekančiais metais besiruošianti tapybos ir skulptūros darbų paroda minėti savo kūrybinio darbo dvidešimtmetį.

TELESFORO VALIAUS KŪRINIAI

Romos „Tommasso Campanella“ meno ir mokslo akademija už grafikos ir spalvotus kūrinius aukso medaliu apdovanojo Kanadoje gyvenantį dail. Telesforą Valių.

Prieš porą metų jis buvo pakviestas būti tos akademijos garbės nariu.

H. NAGIO NAUJAS RINKINYS

Poetas Henrikas Nagys baigia ruošti naują poezijos rinkinį — „Atskrend sakalėlis“, kurį leis A. Mackaus knygų leidimo fondas.

VETERINARINĖS MEDICINOS ISTORIJA LIETUVOJE

Dienraščio „Draugo“ spaustuvėje Chicagoje spausdinama dr. S. Jankausko knyga „Veterinarinė medicina nepriklausomoj Lietuvoj“.

MOTERYS SURENGĖ B. MURINO PARODĄ

Moterų klubas New Yorke suruošė dail. Br. Murino kūrinių parodą.

LIETUVOS UNIVERSITETO SUKAKTIES MINĖJIMAS

Detroite (JAV) spalio 15 d. suruoštas iškilmingas Lietuvos Universiteto 50 m. sukakties minėjimas, sutraukęs daug buvusių profesorių, o taip pat detroitiškių lietuvių bendruomenę.

IŠPIRKTAS A. BARONO ROMANAS

„Laisvosios Lietuvos“ išleistojo A. Barono romano „Vėjas lekia lyguma“ 1.100 egzempliorių išpirkta per nepilnus vienerius metus.

Ruošiamasi išleisti naują laidą.

PREMIJOS JAUNIESIEMS ŽURNALISTAMS

Lietuvių Žurnalistų sąjungos centro valdyba jauniesiems spaudos bendradarbiams paskyrė iš dr. P. Daužvardžio fondo premijas: pirmąją (60 dol.) J. Jasaitytei, antrąsias (40 dol.) R. Janulevičiūtei, E. Paukštaitei ir R. Seleniui, trečiąsias (20 dol.) K. Veselkaitei ir R. Genčiui.

BALSAS TYRUOSE

Apaštalas Jonas savo evangelijoje pasakoja, kad, prieš Kristui viešai pasirodant, „buvo Dievo siųstas žmogus, vardu Jonas“. Ir tas Jonas žmonėms prisistatė, kaip balsas šaukiančio tyruose.

Kodėl tyruose? Kas ten žmogaus balso klauso? Ten žmonių nėra. Žvėrys, išgirdę žmogaus balsą, taip pat pabėga. Kodėl tyruose?

Ir tais laikais, jei kas norėjo ką nors nepaprasta pranešti ar greitai susilaukti sekėjų, buvo ir karalių rūmai, ir to laiko mokslo vyrų susirinkimai, ir turgaus aikštės, kur žmonės gaudyte gaudė įvairias žinias, ir sinagoga, kur tikintieji godžiai klausėsi Rašto aiškinimo.

Kodėl Jonas pasirinko tyrus?

Dėl to, kad Jonas, kaip apaštalas sako, buvo Dievo siųstas žmogus liudyti apie tiesą.

Čia įsidėmėtina du dalykai. Pirma. Jonas buvo Dievo siųstas. Dievas, kaip Bažnyčios istorija rodo, dažniausiai dideliems darbams pasirenka paprastus, neturtingus, neišmokslintus, nuolankius asmenis. Jonas pasirodo apsivilkęs neišdirbtu kailiu, susijuosęs diržu, gyvena urve, minta primityviu maistu. Tikrai, vien iš išvaizdos jis nebuvo šviesa. Daugeliui mūsų, šiandien jį pamačius, jis atrodytų biaurus hippis.

Antra. Jonas turėjo liudyti apie šviesą, kuri apšviečia kiekvieną žmogų, ateinantį į šį pasaulį. Tai labai aukštas paskyrimas. Tai labai atsakinga pareiga. Jei žmogui būtų leista laisvai tokią pareigą pasirinkti, tai daug kas nuo tokios pareigos atsisakytų.

Ir ar Jonas, šaukiąs tyruose, savo tikslo nepasiekė? Ar pas jį nėjo daugumas apsikrikštyti ir nesutiko daryti atgailą? Jonas paruošė kelią Kristaus atėjimui.

Tokių Jonų, tokių balsų, šaukiančių tyruose, pilnas Bažnyčios gyvenimas. Čia nėra vietos nors keletą pavyzdžių duoti. Beveik kasmet ir kur nors pasirodo Dievo siųsti žmonės, kurių balsas skelbia šviesą — kovą prieš blogį, dorybę prieš nedorybę. Iš pradžių atrodo, kad jų balso niekas neišgirs, nes jie išjuokiami, išniekinami, net kankinami. Jų balsas, anksčiau ar vėliau, yra išgirstas geros valios žmonių ir duoda gražių vaisių kovoje su piktu.

Nenustebkime, kad kiekvienas mūsų, vyras ar moteris, esame šių laikų Jonas, siųsti skelbti Dievo šviesos — kovoti su šių laikų tamsybėmis, kurios reiškiasi įvairiais žmonių nusikaltimais. Nebijokime ištarti mūsų pirmąjį geros kovos žodį, nes ar mes ne tyruose? Kas mus išgirs? Mes gyvename triukšmo tyruose, savanaudiškumo ir savimeilės smėlio audrų sūkuriuose. Popiežius mus drąsina: nepasiduokime baimei. Atsiminkime, kad esame siųsti Dievo, kurio niekas ir niekuomet nenugalės. Ir esame liudyti apie šviesą. Ar yra tokia tamsybė, kuri nugalėtų šviesą?

Nebijok, kad ir pats esi ne šviesa, tai yra, kad neturi tinkamo pasiruošimo, mokslo, turto, didelių dorybių. Nebijok! Drąsiai kalbėk apie Dievą, Jo meilę, Jo gailestingumą. Tai šviesa, kurios dabartiniam pasauliui itin reikia.

***

Aš pašaukiau tave vardu ir paskyriau tau pareigas... kad žmonės žinotų, jog tik aš esu.

(Iš Žodžio Liturgijos)

A. J. S.

Kai kurios šių dienų Lietuvos švietimo problemos

Šiuo metu Lietuvoje per lėtai statomos mokyklos ne tik dėl kolchozų kartais per mažo rūpinimosi jomis, bet ir dėl per mažo švietimui lėšų skyrimo. Tai matyti, kad ir netiesiogiai, iš 1971 metais „Liaudies Ūkio“ 3 numeryje paskelbto ekonomisto docento P. Kiuberio straipsnio, nagrinėjančio pastarojo penkmečio negamybinę sferą, į kurią įeina ir švietimas. Pagal tą straipsnį 1966-70 metų penkmetyje iš Lietuvos nacionalinių pajamų investicijoms kasmet buvo skiriama 26-27,5 nuošimčiai, kai visasąjunginis vidurkis yra kiek mažesnis, tik 25-26%, o Latvijoje apie 20%. Tačiau iš tos vienu procentu viršijančios visasąjunginį lygį investicijų normos tolydžio vis daugiau buvo skiriama gamybinei produkcijai. 1965 metais gamybinei sferai teko 17,5% nacionalinių pajamų (visasąjunginis vidurkis tik 16,3%). 1970 metais ta norma išaugo iki 18,6%, kai visasąjunginis vidurkis tesiekė 14,8%. Taigi per praėjusį penkmetį materialinės sferos skirtumas padidėjo nuo 1,2% iki 3,8%, žinoma, „negamybinės sferos“ sąskaita. Tas pats autorius, taip pat neduodamas absoliučių skaičių, pateikia negamybinėje sferoje dirbančiųjų nuošimtį nuo visų liaudies ūkyje dirbančiųjų skaičiaus. Šis nuošimtis 1965 metais Lietuvoje buvo 16,4%, kai visasąjunginis vidurkis buvo 20,1% (skirtumas 3,7%). 1970 metais Lietuvoje negamybinėje sferoje dirbo 19%, kai visos Sovietų Sąjungos vidurkis siekė jau 24,8% (skirtumas 5,8%). Pagal straipsnio autorių Kiuberį, dabartinio penkmečio pabaigoje, t.y. 1975 metais, negamybinėje sferoje Lietuvos dirbančiųjų skaičius pasieksiąs 24%, tad 1975 metais Lietuva bus pasiekusi tik 1970 metų visasąjunginį lygį (24,8%). Apie šį Kiuberio straipsnį yra jau rašęs inicialais v.b. pasirašęs autorius „Draugo“ 107 numeryje 1971.V.7. „Draugo“ straipsnio autorius iš čia minėtų Kiuberio pateiktų negamybinės sferos dirbančiųjų nuošimčių daro išvadą, kad atsilikimas esąs planingas ir kad tuo atsilikimo planingumu esą siekiama, kad Lietuva būtų ir tamsi ir juoda. Ir mes turėtume sutikti, kad negamybinės sferos nepakankamas aprūpinimas smukdo Lietuvos kultūrą. Juk į negamybinę sferą įeina tokie vadinamieji „vietininkiški„ reikalai, kaip sveikatos apsauga, buitinis tarnybų sektorius ir švietimas. Per maža lėšų skiriama negamybiniam sektoriui — per maža lėšų tenka ir mokyklų statybai, mokymo priemonėms ir kitiems švietimo reikalams.

Dar vienas šių dienų Lietuvos mokyklų trūkumas yra tas, kad stinga kvalifikuotų mokytojų. Tai matyti kad ir iš jau minėtame šių metų „Tarybinio mokytojo“ 20 numeryje skelbto Lietuvos komunistų partijos centro komiteto plenumo nutarimo. Cituoju: „Trūksta aukštos kvalifikacijos pedagogų bendro lavinimo mokyklose, ypač matematikai, biologijai, humanitarinėms disciplinoms ir muzikai dėstyti. Daugiau kaip du trečdaliai kaimo bendro lavinimo ir profesinių technikos mokyklų pedagogų neturi aukštojo mokslo. Žymi dalis jų nesimoko“.

Lietuvoje įvestas privalomas vidurinis mokslas, tačiau praktiškai šis nutarimas dar neįvykdytas, nes jau minėtame plenumo nutarime pasakyta: „Pasiekti, kad 1975 metais ne mažiau kaip 58% mokinių, baigusių aštuonias klases, toliau mokytųsi dieninėse bendrojo lavinimo mokyklose“.

ANTANAS RUKŠA

Esama, žinoma, Lietuvoje ir kitokių švietimo trūkumų. Pagal 1971.VIII.27 „Tiesą“ aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministro pavaduotojas K. Žukauskas pasakė, kad mokslo metus pradėjo apie puspenkto tūkstančio aukštųjų mokyklų dėstytojų, tačiau jų tarpe nemaža per žemom kvalifikacijom.

Vis dėlto Lietuvos švietimas nuo kitų sovietinių respublikų yra atsilikęs daugiausia ne dėl minėtų ir kitų šio meto Lietuvos švietimo trūkumų. Tų trūkumų rasime ir kitose sovietinėse respublikose. Minėtieji trūkumai galėjo numušti Lietuvos gyventojų išsilavinimo vidurkį nebent keletu procentų. Kad taip iš tikrųjų yra, rodo ir lyginamieji šio meto Lietuvos moksleivių skaičiai, kurie nėra jau taip žemi. Pasinaudojęs Mažosios Lietuviškosios Tarybinės Enciklopedijos duotąja 1968 - 69 mokslo metų moksleivių skaičių statistikos lentele 4), apskaičiavau 5), kiek kiekvienoje sovietinėje respublikoje studentų ir specialiųjų vidurinių mokyklų moksleivių tenka dešimčiai tūkstančių gyventojų ir kiek bendrojo lavinimo mokyklų mokinių tenka vienam tūkstančiui gyventojų. Štai ta lentelė:

10.000 gyventojų tenka studentų

1. Armėnija	209
2. Rusija	202
3. Gruzija	190
4. Uzbekija	187
5. Azarbeidžanas	186
6. Lietuva	*176*
7. Estija	170
8. Latvija	169
9. Ukraina	168
10. Kazachija	152
11. Kirgizija	150
12. Gudija	147
13. Tadžikija	141
14. Moldavija	129
15. Turkmenija	125
Visasąj. vidurkis	181

10.000 gyventojų tenka specialiųjų vidurinių mokyklų moksleivių

1. Lietuva	*205*
2. Rusija	196
3. Estija	184
4. Armėnija	172
5. Latvija	169
6. Ukraina	167
7. Kazachija	166
8. Gudija	156
9. Azarbeidžanas	135
10. Moldavija	134
11. Kirgizija	133
12. Turkmenija	130
13. Uzbekija	124
14. Tadžikija	114
15. Gruzija	105
Visasąj. vidurkis	203

1.000 gyventojų tenka bendrojo lavinimo mokyklų mokinių

1. Azarbeidžanas	260
2. Uzbekija	249
3. Kazachija	248
4. Kirgizija	247
5. Armėnija	245
6. Tadžikija	241
7. Turkmenija	238
8. Moldavija	219
9. Gruzija	207
10. Gudija	203
11. Rusija	201
12. Lietuva	*182*
13. Ukraina	179
14. Estija	155
15. Latvija	148
Visasąj. vidurkis	203

---

4)ME, III, 491 psl.

5) Gyventojų skaičių ėmiau iš lentelės ME, III, 485 psl. Toje lentelėje duotas 1970 metų gyventojų skaičius.

(Bus daugiau)

AMERIKOS LIETUVIAI ISTORINIU MOMENTU

(ALTo 30 metų veikla)

4. Lietuva Amerikos Kongrese

Kitas svarbus Informacijos centro darbas buvo įgyvendinti tradiciją Amerikos Kongrese Vašingtone kasmet minėti Vasario 16. Šimutis sako: „Su Pennsylvanijos kongresmano Donald J. Flood kalba, išspausdinta oficialiame Congressional Record 1945 metais vasario 16 d., įvesta tradicija tą dieną minėti kiekvieną metą JAV Kongrese". Kiekvienais metais Amerikos senatoriai ir Atstovų rūmų nariai pasako atitinkamų kalbų (kurioms medžiagos daugiur parūpindavo Informacijos Centras), o pakviestieji lietuviai dvasiškiai pasako invokacijų. Kalbos būdavo paskelbiamos oficialiame Congressional Record, kurio 5.000 egz. ALTas savo lėšomis išsispausdindavo ir paskleisdavo visuomenėje.

1971 m. Vasario 16 minint, kalbas pasakė 19 senatorių, 64 kongresmanai; 1972 — 21 senatorius, 79 kongresmanai.

Pasimatymai su Amerikos prezidentais (Rooseveltu 1940, Trumanu 1946 ir 1952, Eisenhoweriu 1953, Kennedžiu 1962, su viceprezidentu Nixonu 1956), veikimas senatorių ir kongresmanų, Informacijos centro veikla ir 75 atsilankymai Valstybės departamente, sakykime, sudarė ALTo „užsienio politikos" barą. „Vidaus" politikoje buvo įvairūs santykiai su visa eile pridygusių įvairių veiksnių, su kuriais iškilo reikalas koordinuoti žygius bei finansus, kad iš tikrųjų būtų kalbama, tartum autoritetingo Amerikos lietuvių ir pačios tautos balso ir kad tai darytų įspūdžio. Netrukus pasireiškė ir trintis tarp senųjų ir naujųjų lietuvių (apsigyvenusių Amerikoje pagal Displaced Persons įstatymą po 1948 metų).

Pirmuoju scenon atėjusiu veiksniu buvo ministerio Žadeikio nepageidautoji Lietuvos Piliečių sąjunga, pasivadinusi Tautine taryba. Ji tačiau netrukus savo balsą prislopino, kai atėjo žinių (1943 m. liepos 22 d.), kad už Lietuvą kalba susidaręs Lietuvos piliečių ir organizacijų VLIKas — Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. ALTas, sakoma, pradėjęs su šiuo bendradarbiauti 1945 m. birželio 2 d., bet Šimutis neparyškina kaip.

Pirmųjų, karui pasibaigus, metų (1947) veiklos nuotaikas Šimutis apibūdina bevilt išku posakiu: „Gesta viltys grįžti į tėvynę". Pasakoja, kad ir VLIKas iš Lietuvos „atsirado Europoje ir veiklą plečia". Džiugu buvo, kad į ALTą grįžo tautininkai.

Tautininkų išstojimo-sugrįžimo kadrilį išgyveno ir ALTas ir VLIKas, bet kiekvienu atveju veikė kitokie tautininkai kitokiais sumetimais. Prezidentui A. Smetonai 1941 m. kovo pradžioje apsigyvenus Amerikoje ir balandyje atsilankius pas prezidentą Rooseveltą, Bačiūno vasarvietėje birželio 7-8 d. d. įvyko Amerikos lietuvių tautininkų tartum seimelis, kuriam pirmininkavo Antanas Olis. Nutarta suorganizuoti Lietuvai Vaduoti sąjungą (kuri veikė iki 1948 m.) ir Šalpos fondą, kurį angliškai pavadino Lithuanian National Relief Fund, o garbės pirmininku pakviestas A. Smetona. Fondas tuojau įregistruotas Vašingtone War Relief įstaigoje (birželio 19 d.). Šis įregistravimas vėliau tapo pagrindu oficialiai pripažinti lietuviams Bendrą Amerikos lietuvių fondą — BALFą.

Smetonai 1944 m. sausio 9 d. tragiškai Clevelande žuvus gaisro metu, tautininkų užsimojimas atskirai veikti pradėjo atslūgti. Nesmagumą turėti du autoritetu, pasišovusiu kalbėti Amerikos lietuvių balsu, pabrėžė tarptautinė konferencija, kuri 1945 m. San Francisco mieste organizavo Jungtines Tautas (United Nations). ALTas nusiuntė ten baltimorietį adv. J. Laukaitį, žymų respublikonų partijoj veikėją, kuris balandžio 19 d. įteikė JT sekretoriatui atitinkamą raštą apie Lietuvos tarptautinę padėtį ir suruošė pasikalbėjimą su Amerikos spaudos atstovais. Tautininkų „ALTas", veikusis Lietuvių Misijos vardu, atsiuntė čikagietį Antaną Olį, clevelandietį P. J. Žiūrį ir čikagietį Al Kumskį, kurie gegužės 4 d. įteikė JT delegacijų pirmininkams memorandumą ir suruošė konferenciją su Amerikos spauda ir senatorium Vandenbergu.

Šimutis pasakoja, kad tautininkų grįžimo į ALTą ypač norėję J. Bačiūnas ir A. Rudis. Jau 1945 m. Vasario 16 minint į Vašingtoną atvyko tautininkai — „Vienybės" redaktorius Juozas Tysliava ir „Dirvos" redaktorius K. S. Karpius, kurie susisiekė su altiečiais ir tarėsi. Visu rimtumu klausimas buvo iškeltas ALTo tarybos suvažiavime Vašingtone 1947 m. spalio 9-10 d. d. Šimutis pasakoja: „Daug ginčų sukėlė pasiūlymas (kieno?) kviesti tautininkus į ALTą. Ypač ilgas ir karštas dialogas buvo tarp P. Grigaičio, kuris griežtai priešinosi tautininkus priimti, ir VLIKo atstovo, P. Padalskio, kuris savo organizacijos vardu prašė sustiprinti ALTo vienybę. Vienbalsiai nutarta tautininkus kviesti. Su jais galutinai susitarta BALFo seimo metu, New Yorke, lapk. 5-6 d". Dėl to sekančiais metais į ALTo tarybą priimti 7 tautininkų atstovai, o A. Olis išrinktas vicepirmininku.

Atsiskyrę veikdami, tautininkai 1944 m. išleido antrą laidą dr. Owen C. Noremo (JAV pasiuntinys Lietuvai 1937-1940) knygos „Timeless Lithuania", kurios pirmoji laida išėjo Chicagoje 1943 m. (301 psl.). Jie sušaukė Amerikos lietuvių seimu pavadintą suvažiavimą New Yorke (1944 m. vasario 5-6 d. d.), į kurį atsilankė ministeris Žadeikis ir kuris nutarė surinkti milijoną parašų peticijai, reikalaujančiai Amerikos valdžią dėti pastangų sugrąžinti Lietuvai nepriklausomybę. Be to, nutarta lietuvių vardu išpirkti penkis milijonus dolerių karo bonų.

Karui pasibaigus (vokiečiai pasirašė pasidavimą 1945 m. gegužės 7 d.), tautininkai planavo sušaukti visuotinį Amerikos lietuvių kongresą, bet kitos srovės ir plačioji visuomenė nepritarė. Tautininkai pasitenkino sudarydami Lietuvių Misiją, kuri Amerikos lietuvių vardu Vašingtone suruošė Amerikos senatoriams ir kongresmanams priėmimą (Congressional Dinner) Stattlerio viešbutyje 1945 m. kovo 23 d. Į priėmimą pavyko sukviesti 10 senatorių ir 66 kongresmanai (nebuvo senatorių iš New

VYT. ŠIRVYDAS

Yorko ir Mass.). Peticiją su milijonu parašų buvo įteikta ne prezidentui, bet Roosevelt ienei. Ją atlankė šimtas lietuvių motinų, kurių sūnūs tarnavo ar žuvo Amerikos kariuomenėje.

Naudingiausias su tautininkais susitarimo vaisius buvo įteisinimas valdiškose įstaigose Bendro Amerikos lietuvių šalpos fondo (BALFo), kurį organizuoti nutarė pirmasis ALTo sušauktasis Amerikos lietuvių kongresas (1943 m. rugsėjo 2-3 d. d. Pittsburge). Prasivėrė durys gauti stambių šalpai sumų iš valdinų ir kitų šaltinių.

Šimutis pasakoja: „Lietuvių kongreso nutarimą tebuvo galima įvykdyti tik po pusšešto mėnesio pasitarimų, susirinkimų ir ilgų diskusijų". Sako, kliudė mūsų visuomeninio gyvenimo „kampuotumas" ir „įprastas nusistatymas nepasiduoti". Amerikos valdinės įstaigos buvo nusiteikusios neregistruoti kito lietuvių šalpos fondo, nes lietuviai jau turėjo tautininkų įregistruotą (1941 m. birželio 19 d.). Buvo nuspręsta kiekvienai Amerikoje gyvenančiai tautybei teleisti turėti tik po vieną karo nukentėjusiems šelpti fondą.

Ožiavosi tautininkai ir katalikai. Pastarieji laikėsi tradicijos neturėti bendrų fondų su kitomis srovėmis, prisimindami Pirmojo karo metu nelabai jiems laimingai pasibaigusį Lietuvių Dienos fondą. O tautininkai spyrėsi fondo garbės pirmininku pastatyti A. Smetoną.

Galiausiai 1943 m. spalio 22 d. Chicagoje sutarta turėti vieną fondą, kuriam teisinis pagrindas perėjo iš tautininkų įregistruotojo Lithuanian National Relief Fund. Reikėjo ilgokų posėdžių. Vienas posėdis, kaip Šimutis sako, buvo ypač „ilgas ir karštas" (1944 m. sausio 7 d.). Šalia to reikėjo važiuoti aiškintis į Vašingtoną, nes bolševikai (Sovietijos pakurstomi) skundė FBI įstaigai ir ALTą ir BALFą „fašistais" ir „naciais". Aiškinimuisi pirmininkavo prezidento War Relief kontrolės tarybos galva, buvęs JAV pasiuntinys Maskvai, Joseph Davis, aiškus Sovietijos šalininkas. Jį atsvėrė lietuviams palankus respublikonas senatorius Charles Taft iš Ohio. Taryba pagaliau sutiko duoti lietuviams leidimą, ir 1944 m. kovo 25 d. Chicagoje įvyko BALFo organizacinis posėdis, nors oficialus leidimas teatėjo liepos 31 d., o pirmoji stambi amerikiečių suma — $265.000 — gauta rugpiūčio 7 d.

Ginčų laikus prisimindamas, tautininkų vadas A. Olis rašė: „BALFas atsirado tik po ilgų pasitarimų, kompromisų ir nenuilstančių pastangų". Fondo pirmininku išrinktas prel. Juozas Končius, kas palengvino prieiti prie Amerikos vyskupų National Catholic Welfare Center (NCWC), kurio pagalba neįkainojama, atkviečiant į Ameriką ir apgyvendinant daugiau kaip 30.000 lietuvių tremtinių.

5. Amerikon atvažiuoja nauja ateivių banga

Šis tremtinių atvykimas ir apsigyvenimas įrašė įdomų Amerikos lietuvių istorijos puslapį, kuris, tiesa, dar teberašomas. Tiesa, tai nesustiprino senųjų Amerikos lietuvių organizacijų ir nesulaikė Amerikoje gimusio jaunimo, kad jis tautiškai neatšaltų ir nenutaustų. Pirmoji tremtinių politinė kregždė buvo 1943 m. susidariusi Lietuvos Piliečių sąjunga. Žodis „koordinuoti" jau iškišo galvą ALTui santykiaujant su ministeriu Žadeikiu, bet su atsiradimu Lietuvos Piliečių sąjungos (pasivadinusios Lietuvių tautine taryba ir siekusia būti, kol atsirado VLIKas, „vyriausiu Lietuvai išlaisvinti veiksniu") ir kitų veiksnių, tasai žodis lyg pikta politinė kupra užgula Amerikos lietuvius. Šimučio knyga kupina „koordinuotis" posėdžių.

Pirmas oficialus posėdis su VLIKu (santykiai, sakoma, prasidėję 1945 m.) įvyko Vašingtone 1949 m. sausio 29-31 d. d., kai iš Vokietijos atvyko prel. M. Krupavičius, VLIKo pirmininkas, ir V. Sidzikauskas, VLIKo tarybos pirmininkas. ALTo-VLIKo santykių klausimas, sakoma, svarstytas tris dienas. Posėdžiuose dalyvavęs ir ministeris Žadeikis. VLIKo atstovams išrūpinta galimybė apsilankyti Valstybės departamente ir pasimatymai su Amerikos lietuvių veikėjais kolonijose. Atstovai viešėjo iki gegužės mėn. pabaigos ir turėjo dar keletą posėdžių su ALTu „vienybei dar labiau sustiprinti", vadinas, „koordinuotis".

VLIKas jau 1948 metais savo atstovu Amerikoje buvo paskyręs čia apsigyventi atvykusį prof. Padalskį, kurio būstinė buvo ALTo Informacijos centre New Yorke. Jis paveikė P. Grigaitį sutikti priimti Amerikos tautininkus atgal į ALTą. Bet 1949 metų gale prof. Padalskis gavo kvietimą profesoriauti Detroito universitete ir atsisveikino su veikla VLIKe ir ALTe. Tiesa, 1954-1958 m. jis dar dirbo Amerikos Balso radijo lietuvių skyriuje. Dabar profesorius Arizonos u-te.

(Bus daugiau)

PASTABUMAS

Prancūzijos mokslų akademijos fiziologas ir patologas Claude Bernard, gyvenęs 1813-1878 m., dažnai priekaištaudavo studentams, kad jie nepastabūs.

— Netiesa, mes pastabūs, tik jūs, pone profesoriau, mūsų pastabumo nepastebite, — atsikalbinėjo studentai.

— Na, gerai, pamėginsime įsitikinti, — atsakė profesorius.

Profesorius įpylė į stiklinę kažkokio cheminio skysčio ir tarė:

— Norint pažinti kokią nors medžiagą, nereikia varžytis kai kada jos ir paragauti.

Jis įkišo pirštą į tą įpiltą stiklinėn cheminį skystį, o paskui aplaižė. Po to liepė tą patį padaryti ir studentams.

Tiesa, studentai nesivaržė paragauti, bet paskui kiekvienas susiraukdamo ir nusispiaudavo.

— Matote, mieli studentai, mano eksperimentas pasisekė. Aš dar kartą įsitikinau, kad jūs nesugebate būti pastabūs. Vieną pirštą aš įkišau į šį skystį, o kitą aplaižiau. O jūs, žiopliai, to nepastebėjote ir aplaižėte tą patį pirštą ir todėl pasibiaurėdami spiaudėtės, — kalbėjo Claude Bernard.

(M. ir G.)

UKRAINIEČIAI IR KITI KLAIPĖDOJE

Į Klaipėdą koncertuoti atvyko Ukrainos choras.

Dar atvyks Baltarusijos liaudies instrumentų orkestras, Moldavijos liaudies šokių ansamblis „Žok", Rusijos ir Arménijos artistės.

LIETUVOJE

NEPALIKTI DIRVOJE BULVIŲ!

Spalio 10 d. „Tiesa" spausdinasi žemės ūkio ministerijos priminimą, kuriame rašoma, kad daugelyje ūkių jau baigiamos kasti bulvės, bet bulviakasis tik tada būsiąs baigtas, kai iš bulvienų pakartotinai bus išrinktos dirvoje likusios bulvės.

Šiemet bulvės, sako, buvo kasamos esant blogiems orams, ne visur technika galėjusi tinkamai dirbti, ir dirvose liko nemaža bulvių. Panevėžio, Joniškio, Kelmės, Klaipėdos, Skuodo rajonų daugelyje ūkių buvo pakartotinai nuartos bulvienos ir iš hektaro papildomai surinkta po 1,5-3 tonas bulvių.

STUDENTAI GRĮŽO IŠ AZERBAIDŽANO

Iš Azerbaidžano grįžo Vilniaus universiteto studentų kapela, kuri ten turėjo koncertų.

VABALNINKO SVIESTAS

Klaipėdoje buvo suruoštas sviesto konkursas, kuriam buvo pateikti 26 įmonių gaminamojo sviesto pavyzdžiai.

Geriausiu sviesto gamintoju pripažintas Biržų gamyklos Vabalninko cechas. Dvi antrosios vietos atiteko Sintautų ir Linkuvos cechams, trečiosios vietos — Skuodui, Radviliškiams ir Grinkiškiams.

GRUZINAI IR KITI PANEVĖŽYJE

Panevėžyje koncertavo Gruzijos valstybinės filharmonijos kamerinis orkestras.

Dar laukiama atvykstant Voronežo rusų liaudies choro, Lvovo simfoninio orkestro, Leningrado estradinio ansamblio „Družba" ir kitų kolektyvų.

SPALIO REVOLIUCIJOS ORDINAS

Boleslovas Baranauskas 70 m. amžiaus proga apdovanotas Spalio revoliucijos ordinu.

B. Baranauskas komunistų partijoje yra nuo 1921 m., yra sėdėjęs kalėjime. 1940 m. — atsakingas pareigūnas, po karo iki 1958 m. profsąjungų tarybos pirmininkas, o po to — Mokslų akademijos archyviniams dokumentams skelbti redakcijos vyriausiasis redaktorius (specialybė: rinkti ir leisti dokumentų rinkinius, kurie, kaip „Tiesoje" ta proga rašoma, padeda „respublikos partinei organizacijai idėjiškai auklėti darbo žmones, kovoti prieš užjūrio buržuazinių nacionalistų prasimanymus").

KAPSUKO (MARIJAMPOLĖS) KONSERVAI

Kapsuko (Marijampolės) konservų gamykla šįmet pagamino 1 mil. 900 tūkst. indelių vaisių ir daržovių konservų.

UZBEKAI SALDUTIŠKYJE, GRUZINAI ŠIAULIUOSE

„Su duona ir druska, lietuvišku alučiu sutiko uteniškiai brangius svečius iš tolimo Uzbekistano", pasakoja „Tiesoje" A. Prokapas.

O tie svečiai, kurie taip gražiai buvo sutikti prie Saldutiškio kultūros namų, tai operos solistė Kabulova ir pianistas Achmedžianovas, tąvakar ten, o kitą dieną pačioje Utenoje koncertavusieji.

Šiauliuose koncertavo kamerinis gruzinų orkestras.

GARBĖS ŽENKLO ORDINAI IR UŽ DARBO ŠAUNUMĄ MEDALIAI

Lenino ordinu apdovanoti 6 sovietiniai atletai, Muencheno olimpiadoje gavusieji medalius.

Darbo raudonosios vėliavos ordinu apdovanoti 16 sportininkų ir 4 treneriai, garbės ženklo ordinu 105, o daugelis medaliais už darbo šaunumą ir pasižymėjimą darbe.

Lietuviai čempionai irkluotojas V. Česiūnas, krepšininkas M. Paulauskas ir sidabro medalį nusipelniusi N. Sabaitė apdovanoti garbės ženklo ordinu, treneris I. Sadovodovas — medaliu už darbo šaunumą, treneriai V. Bimba ir F. Karoblienė — medaliais už pasižymėjimą darbe.

JONAVIEČIŲ RUDENS MUGĖ

Eaigę rudens darbus, Jonavos apylinkių kolūkiai ir vaismedžių medelynas suruošė mugę, kurioje pasisekimo susilaukę Jonavos ir Kauno liaudies meistrų dirbiniai, buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato specialistų gaminiai. Veikę prekybininkų, virėjų ir kepėjų kioskai.

O aikštėje koncertavę rajono saviveiklininkai ir Šiaulių liaudies cirko dalyviai.

KARDIOLOGŲ KONGRESE

Madride suruoštajame šeštajame Europos kardiologų kongrese Vilniaus universiteto medicinos fakulteto bendrosios chirurgijos katedros vedėjas prof. A. Marcinkevičius skaitė pranešimą apie ūmių kraujotakos sutrikimų priežastis po širdies operacijų, o Kauno medicinos instituto rektorius prof. Z. Januškevičius informavo kongreso dalyvius apie širdies ir kraujagyslių ligomis sergančių žmonių dispanserizavimą Kaune.

VOKIETIJOS LIETUVIUOSE

TAUTOS ŠVENTĖ JAUNIMO RANKOSE

Rugsėjo 16 d. Apylinkės Valdyba buvo sukvietusi miuncheniečius į minėjimą, bet visą programą pravedė jaunimas. Gražiai iškekoruotoje salėje — Lietuvos Himno žodžiais, Jaunimo Kongreso ir Taut. Šokių šventės plakatais, fotografijomis, spaudos iškarpomis ir šokančiomis lėlėmis, — studentė Kristina Pauliukevičiūtė, kuri vadovavo programai, taip prabilo:

„Prisimindami didįjį mūsų kunigaikštį Vytautą, kurio šventę minime rugsėjo 8 dieną, prisimindami visus kitus — mūsų istorijos puslapiuose įrašytus ir neįrašytus karžygius, laisvės kovotojus, baigiant paskutinių mėnesių jaunimo herojais Lietuvoje, su Romu Kalanta priešaky, — nulenkime galvas šiems tėvynės meilės žiburtams, išklausydami Lietuvos Himno, kurį gieda Jaunimo Kongreso ir Tautinių šokių šventės dalyviai Chicagoje.

(Himnas iš magnetofono juostos)

„Mes branginame ir gerbiame tautines tradicijas ir garbingą Lietuvos istoriją. Bet šiandien mes norime labiau pasidžiaugti dabarties — šių istorinių Jaunimo Metų patriotiniais pavyzdžiais.

Antisovietinės demonstracijos Lietuvoje, memorandumai su daugybe parašų ir susideginimai, protestuojant prieš nelaisvę, geriausiai parodo, kad ten jaunimas patriotiškas, herojiškas, nežiūrint visų okupanto pastangų jį nutautinti. Mes stebimės, didžiuojamės ir kartais turime gėdytis prieš draugus Lietuvoje...

„Olimpiados metu mūsų jaunimas taip pat gražiai pasirodė ir kultūriškai ir sporte. Solistė Lilija Šukytė puikiausiai įvertinta visuose laikraščiuose korejietiškos operos premjeroje. Sportininkai iš Lietuvos ir Australijos užėmė geras vietas ir net laimėjo medalius. Ar daug kas pagalvoja, kiek tai darbo, tiek treniruočių reikėjo tokiems laimėjimams atsiekti!

„Į Jaunimo Kongresą ir Tautinių šokių šventę suvažiavęs laisvojo pasaulio jaunimas pasirodė subrendęs savarankiškai galvoti ir spręsti lietuviškus reikalus.

„Apie tai išgirsite dabar pranešimus iš ten dalyvavusių draugų".

Apie šventę pranešimą padarė Alfredas Hermanas. Nekartosime čia jo ilgo, sklandžiai perteikto pranešimo (kaip ir kitų, vėliau kalbėjusiųjų), nes daug kur buvo apie tai rašyta ir kas domėjosi, tai skaitė. Iškelsime čia tik tas mintis, kurios buvo originalios, mūsų jaunimo pergyventos; arba jų nuveiktus darbus paminėsime.

Alfredas pirmiausia pabrėžė: „Šios dvigubos šventės (JKongreso ir Tautinių šokių) dalyviai parodė, kad lietuviškasis jaunimas, svetur gimęs ir augęs, nebijo išpažinti savo lietuviškos kilmės, apsirengti tautiniais drabužiais, dainuoti lietuviškas dainas ir tuo išreikšti savo tvirtą lietuvišką nusistatymą".

Taut. šokių šventės išvakarėse Jaunimo Centre Chicagoje buvo įžiebta tradicinė ugnis prie paminklo žuvusiems už tėvynės laisvę. Tą ugnį turėjo garbės įžiebti pirmoji taut. šokių rinkėja M. Baronaitė iš Australijos, drauge su miuncheniškiu Marium Dreiderlu ir Urugvajaus atstovu. Vainiką prie paminklo padėjo Vasario 16 gimnazijos mokytoja Eglė Pauliukonytė su Argentinos ir Brazilijos atstovais.

Tą pat vakarą įvykusiame iš svetur atvykusių šokių grupių koncerte abi Vokietijos šokių grupės padainavo vokišką dainą, o Miuncheno „Ratukas" pašoko dar porą bavariškų šokių. Kadangi visa kita programa buvo grynai lietuviška, tai ne vienam galėjo kilti klausimas, kodėl Vokietijos lietuviškasis jaunimas taip išsišoko? Šitokią pastabą galima buvo rasti ir kai kurioje spaudoje. Šitaip įvyko tik dėl to, kad pranešėja nepristatė kaip reikiant klausimo. Iš tikrųjų visos užsienietiškos grupės buvo prašytos parodyti ką nors iš gyvenamojo krašto meno. Bet, greičiausia, kiti nesugebėjo per palyginti trumpą laiką pasiruošti, nes vėlai buvo paprašyta; o Argentinos grupė, kuri buvo pasiruošusi, negalėjo pasirodyti, nes viena šokėja koją išsinarino. Taip „pavyzdingiausia" Vokietijos grupė buvo kai kieno blogai suprasta. Visą padėtį galėjo išgelbėti nebent „Baltijos" kvintetas, kuris dainavo patriotines dainas ir turėjo didžiausio pasisekimo ne tik šiame koncerte, bet ir stovyklose ir Jaunimo Kongreso uždaryme. Šis kvintetas įamžino savo repertuarą plokštelėse, kurios, reikia tikėtis, greitu laiku pasieks ir Vokietiją.

Alfredui didelį įspūdį padarė grupių įžygiavimas į amfiteatrą, atidarant šokių šventę, kur orkestras grojo liaudies motyvais maršą, choras dainavo, prožektorių šviesos keitėsi vaivorykštės spalvomis, ir minios plojo. Kiekviena grupė nešė savo plakatą. Mūsiškį — „Ratukas", Muenchenas — nešė Sigita Mečionytė ir Petras Nevulis. Prezidentienės Nixonienės atidarymo kalbą minėjimo dalyviai išgirdo originaliai iš magn. juostelės.

18-kos taut. šokių išpildymas buvo geras, geriausias iš visų keturių šokių švenčių. Visi šoko pakiliai, su meile ir džiaugsmu, nors kai kurie šokiai buvo tikrai sunkūs ir pareikalavo daug jėgos bei susikaupimo. Ypač įspūdingai, spalvingai ir gyvai atrodė Blezdingėlė, Audėjėlė, Malūnas ir Sadutė. Šokiams grojo net du orkestrai pasikeisdami. Liaudies instrumentais atlikta muzika derinosi žavingai su šokių charakteriu ir dvasia.

Vieną trūkumą pastebėjo Alfredas, būtent, blogą salės akustiką. Choro dainos žodžių nebuvę galima suprasti, o ir šokti buvę sunku, kai neaiškus taktas.

Jei iki šiol didieji lietuvių renginiai Chicagoje mažai tepasiekdavo amerikiečių visuomenę, tai ši tautinių šokių šventė pralaužė sieną. Televizija, radijas ir visa spauda mirgėte mirgėjo šokių nuotraukomis ir prezidentienės portretais.

„Tautiniai šokiai yra ne tik lietuvių tautos praeities, bet ir dabarties nuolatinė kūryba. Jeigu šokis yra žmogaus nuotaikos išraiška, tai tautinis šokis yra išraiška tos dvasios, kuri pasireiškia tautiniu pavidalu ir prikelia tautinę praeitį dabartyje. Mūsų taut. šokių šventė nėra tik pasilinksminimas, pramoga, bet pademonstravimas savo nuotaikų, solidarumo ir tautinės kultūros ir bendruomeninio džiaugsmo, kuriuo norima pasidalyti su kitais tautiečiais bei kitataučiais...

„Ši IV-ji Liet. tautinių šokių šventė padarė man ir, aš esu įsitikinęs, visiems jaunimo dalyviams gražius ir neišdildomus įspūdžius. Jau vien kelionės įspūdžiai, Amerikos laukų platybės, didžiojo milijoninio kaimo — Chicagos įžymybės, šokių šventės bendros repeticijos, pasilinksminimų vakarai ir didžiulio masto šventė turėjo palikti kiekvienam dalyviui neužgęstamą įspūdį.

„Pradedant šventės dalyvių pasiruošimu, mėnesiais trukusių repeticijų bendras darbas surišo dar tampresniais priklausomybės ryšiais, tautiniam kultūriniam darbui puoselėti. Palankios vykimo į šventę sąlygos suteikė galimybę visiems norintiems dalyvauti. Neabejoju, kad dauguma iš mano klausytojų yra aukoję darbo ir nemažas sumas šiai šventei paremti. Vokietijos jaunimas, kuris, palyginti, gan gausiai mūsų kraštui atstovavo ir tai tik pasiaukojusių jaunimui žmonių ir gausių aukotojų dėka, jiems visų vardu reiškiu nuoširdžią padėką".

Po pranešimo „Ratuko" seniūnė Kr. Pauliukevičiūtė padarė kelionės išlaidų apyskaitą, pagal kurią kelionės į repeticijas, pašto išlaidos, fotografijos, vyr. taut. drabužių įsigijimas ir kelionė lėktuvu kainavo 13.143 DM. Iš šokių šventės rengėjų iki šiol dar nėra gauta pažadėtų pinigų už pusę kelionės. Gautas tik avansas. Kiekvienas šokėjas mokėjo maždaug po 100 DM. Aukų surinkta 4.084,90 DM. Mažiausia auka buvo 5 DM., didžiausia 500 DM., bet visos aukos buvo vienodai brangios, nes kiekvienas davė iš širdies ir pagal išgalę. Kiekvienas aukotojas gavo pakvitavimą. Seniūnė pateikė ir aukotojų sąrašą.

Aukojusiųjų pagalba buvo ne vien materialinė, bet ir moralinė. Ji įpareigoja. Apgailestaudama, kad šiame minėjime grupė neturi galimybės pašokti, seniūnė pakvietė visus 23-čiai lapkričio į „Kuenstlerhaus", į tautų vakarą, kur porą šokių sušoks ir „Ratukas".

(Bus daugiau)

Europos Lietuvių Kronika

TAUTOS FONDUI AUKOJO

K. Ežerinskas — 3 svarus, D. Gintas — 1 sv.

MŪSŲ RĖMĖJAI

Apsimokėdami už „Europos Lietuvį" ar Nidos Knygų Klubo leidinius, šie tautiečiai buvo malonūs pridėti aukų lietuviškam spausdintam žodžiui paremti: 5,60 sv. J. Adomaitis, 3 sv. S., 1,05 sv. M. Tulytė, po 1,00 sv. P. Bugailiškis, J. Petrėnas ir D. Gintas, po 0,80 sv. J. Latakas ir Jūra Viesulienė, 0,55 sv. P. Pupalaigis, 0,50 sv. P. Šablinskas, 0,40 sv. V. Apanavičius, 0,30 sv. A. Majus, po 0,15 sv. A. Šliauteris ir P. Pajaujis, 0,10 sv. A. Linkevičius.

RUOŠIAMASI XX-JAI LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITEI

1972 m. spalio 14 d. Romuvoje, Vasario 16 gimnazijos patalpose, Europos lietuvių fronto bičiuliai buvo sukvietę Vokietijoje veikiančių lietuvių kultūrinių organizacijų atstovus ir šiaip studijų savaitėmis besidominčius kultūrininkus aptarti XX-sios Lietuviškųjų studijų savaitės Europoje organizavimo reikalus. Susirinkime buvo atstovaujama Vokietijos LB valdybai, ateitininkams sendraugiams ir studentams, Evangelikų jaunimo rateliui, skautams ir ELFB. Iš viso pasitarimuose dalyvavo 14 asmenų.

Dėl XX-sios studijų savaitės vietos ir laiko jau buvo konkrečiai pasisakyta uždarant XIX-ją, tad šio posėžio dalyviai, nors ir be didelio entuziazmo, tik patvirtino anuos nutarimus. Už Romuvą iš 14 dalyvių tepasisakė tik 5, bet kiti nebalsavo nė prieš, matyt, nenorėdami angažuotis prieš jau visuomenei paskelbtus sprendimus. Tad XX-ji Lietuviškųjų studijų savaitė įvyks **1973 m. rugpiūčio 19-22 d. d. Romuvoje,** Vasario 16 gimnazijos namuose. Jos moderatorium vienbalsiai pakviestas dr. Kajetonas J. Čeginskas iš Švedijos. Į organizacinę komisiją išrinkti Jurgis Barasas, Alina Grinienė ir Mečys Landas, o meno reikalais pavesta rūpintis muzikui Valteriui Banaičiui ir dailininkui Alfonsui Krivickui. Finansinę komisiją sudaro kun. Vingaudas Damijonaitis, dr. Jonas Grinius ir dipl. teis. Justinas Lukošius.

Taip pat nutarta išleisti sukaktuvinį studijų savaičių leidinį. Tam reikalui sudarytoje redakcinėje komisijoje yra dr. Kajetonas J. Čeginskas, dr. Jonas Grinius, kun. Bronius Liubinas ir dir. Vincas Natkevičius. Tiksli leidinio apimtis bus nutarta tada, kai bus ištirtos galimybės surinkti medžiagą ir sutelkti lėšas.

ELI

KNYGUTĖS VAIKAMS

DBLS Centrinio Skyriaus Biblioteka turi nedidelį kiekį knygelių vaikams: Brolių ieškotoja — St. Zobarskio, Daili saulutė — paišybos vadovėlis vaikams. Mažoji abėcėlė — Vytės Nemunėlio, Ganyklų vaikai — St. Zobarsko, Per šaltį ir vėją — St. Zobarsko, Tėvelių pasakos — A. Giedriaus, Gintaro pasaka — Tetos Rūtos.

Minėtųjų knygučių šeštadieninėms mokykloms biblioteka galės perleisti nemokamai. Privatiems asmenims knygutės parduodamos po 10 penų.

LONDONAS

LAPKRIČIO 4 D. VISI Į LONDONO GATVES!

Lapkričio 4 d. British League for European Freedom ryšium su įvykstančia Europos Saugumo Konferencija, kurioje rusai bandys formaliai užsitikrinti dabartines sienas, rengia masinę demonstraciją ir viešą susirinkimą Londone, Centrinėje salėje prie Westminsterio. Tuo Konferencijos reikalu ruošiamas išsamus memorandumas Britų vyriausybei ir spausdinami atitinkami lapukai, kurie bus paskleisti po visą Angliją.

Lapkričio 4 dienai numatyta tokia programa: 16.00 val. masiškai renkamasi demonstracijai prie Marble Arch (Speakers Corner) su tautinėmis vėliavomis ir plakatais. Iš ten žygiuojama prie Nežinomojo kario kapo (Cenotaph) pagerbti žuvusiųjų už

LONDONIEČIAI LANKYS SAVO MIRUSIUS

Lapkričio 5 d. (sekmadienį), 3.30 val. po pietų, visi renkamės į Šv. Patriko kapines Leytonstone, kuriose yra palaidota jau ne dešimtys, bet tūkstančiai tautiečių.

Gedulinga eisena prasidės nuo kapinių koplyčios, ir bus einama į lietuvišką skyrių.

Kapinės pasiekiamos požeminio traukinio centrine linija, važiuoti iki Leyton stoties. Autobusai 58, 69, 236, 241,278.

BRADFORDO „VYTIES" KLUBAS Į LONDONĄ

Bradfordo „Vyties" Klubo narių ekskursija atvyksta lapkričio 11 d. aplankyti Londono Sporto ir Socialinio Klubo.

Bradfordiškiai nakvos Londone ir sekmadienio popietinėmis valandomis išvažiuos namo.

ATOSTOGOS IZRAELYJE

Vasaros atostogų metu Ignas Dailidė su savo bičiuliu Petru Jonaičiu buvo nukeliavę į Šventąją žemę, susipažino su istorine Jeruzale ir dalinai su naująja Izraelio valstybe.

PARULIAI MANCHESTERYJE

Rugpiūčio 26-27 d. d. Londono Sporto ir Soc. Klubo patikėtinis Jonas Parulis su žmona dalyvavo Manchesterio klubo narių šventėje ir ta proga kalbėjosi su Manchesterio klubo vadovybe dėl artimesnio bendradarbiavimo.

„GRANDINĖLĖS" PADĖKA

D. Britanijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas S. Kasparas gavo iš L. A. Sagių laišką, kuriame dėkojama už nuoširdų priėmimą koncertų viešnagės metu Britanijoje.

ISPANIŠKAS VAKARAS

Londono šeštadieninė Mokykla lapkričio 18 d., šeštadienį, rengia

TIPIŠKAI ISPANIŠKĄ VAKARĄ

Londono Lietuvių Sporto ir Socialiniame Klube, 345a Victoria Park Rd., London, E. 9.

Ispaniškas kabaretas, ispaniškas maistas ir vynas.

Įėjimas £1.50, įskaitant maistą. Bilietai pardavinėjami tik iš anksto, visos vietos rezervuotos.

Bilietus galima įsigyti per V. Jurienę ir F. Senkuvienę, telef. 739 8734.

ŠAUNUS ŠV. ONOS DRAUGIJOS VAKARAS

Spalio 7 d. Londono Moterų Šv. Onos Draugijos suruoštasis rudens vakaras praėjo pakilioje nuotaikoje. Svečių buvo net iš labai toli — teko sutikti australiečių, amerikiečių, jau neskaitant Lietuvių Sodybos vedėjų J. B. Snabaičių atsivežtųjų.

MIRĖ ONA ZAKAREVIČIENĖ

Spalio 8 d. po trumpos ligos mirė Ona Zakarevičienė, Petro Bulaičio jaunesnioji sesuo, 72 m. amžiaus.

Palaidota iš Lietuvių bažnyčios spalio 12 d. Šv. Patriko kapinių lietuvių skyriuje.

Paliko 4 dukterys, kurių dvi gyvena Kanadoje, ir trys sūnūs. Velionė buvo veikli parapijos darbuotoja, todėl labai gausiai susirinko lietuvių jos palydėti į amžinybę.

KUN. K. ŽEMAITIS LONDONE

Spalio 6-10 d. d., pakeliui į Romą, Londone buvo apsistojęs kun. K. Žemaitis iš Clevelando. Spalio 8 d. jis laikė pamaldas Lietuvių bažnyčioje, o tos dienos vakare lankėsi Z. V. Jurų šeimoje ir pasidalijo įspūdžiais iš J. A. V. lietuvių gyvenimo. Kitomis dienomis lankė įdomesnes Londono vietas.

GLOUCESTERYS

MIRĖ PRANAS LUČKAUSKAS

Spalio 19 d. Gloucesteryje mirė Pranas Lučkauskas, apie 50 m. amžiaus.

MANCHESTERIS

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

L. V. S. „Ramovės" Manchesterio skyrius lapkričio 11 d., šeštadienį, 5.30 val. popiet, Lietuvių klubo patalpose, 121 Middleton Rd., Crumpsall, Manchester 8, rengia kariuomenės šventės minėjimą.

Programoje: kpt. V. Andruškevičiaus paskaita ir meninė dalis, kurios metu pasirodys V. Barauskaitės vadovaujami jaunieji skautai su dainomis ir tautiniais šokais, bus deklamuojama eilėraščiai.

Baras veiks iki 11 val. vakaro.

Šokiai bus iki 11.30 val.

Kviečiami visi iš toliau ir arti atvykti į minėjimą praleisti laiko lietuviškoj nuotaikoj.

Skyriaus Valdyba

RAMOVĖNAI PADĖS VAINIKĄ

L. V. S. „Ramovės" Manchesterio skyrius lapkričio 12 d., sekmadienį, punktualiai 10 val. ryto, padės vainiką ant nežinomo kario kapo kartu su anglų policijos-kariuomenės daliniais ir organizacijomis Eccles mieste, kaip ir kitais metais iki šiol daugelį kartų.

Kviečiame ramovėnus ir visus lietuvius, kas galite, dalyvauti šiose iškilmėse.

Visi renkasi prie britų legiono klubo Chadwick Road, Eccles.

Skyriaus Valdyba

SEKMADIENINĖ MOKYKLA PRADEDA DARBĄ

Spalio 22 d., sekmadienį, 3 val. p. p., Manchesterio Liet. Soc. Klube mokykla pradeda darbą.

Prašome tėvus mokyklinio amžiaus vaikus minėtąją dieną atvesti mokyklon.

Mokyklos ir Skautų Tėvų K-tas

J. DUBICKAS Į NOTTINGHAMĄ

Spalio 9 d. Juozas Dubickas, išbuvęs 7 m. Manchesterio Lietuvių Soc. Klubo sekretoriumi, išvyko į Nottinghamą „Šaltinio" administratoriaus pareigoms. Jo turima didelė administracinė patirtis „Šaltiniui" bus labai naudinga.

EKSKURSIJA Į BRADFORDĄ

Spalio 14 d. Manchesterio liet. soc. klubas vėl suruošė ekskursiją į Bradfordo liet. klubą „Vytį".

Bradfordo klubas svečius priėmė vaišingai. Čia ne tik buvo linksmai praleistas laikas, bet kartu išsiaiškintas ir ne vienas rūpimas klausimas. Toks abipusis Manchesterio ir Bradfordo klubų lankymasis vieni pas kitus jau yra tapęs pastovia tradicija.

A. P-kis

Manchesterio Liet. Soc. Klubo valdyba ir nariai sveikina Vincą ir Jadvygą Rudžius, sukūrusius šeimos židinį, ir linki jiems ilgo ir laimingo gyvenimo.
Manchesterio Liet. Soc. Klubo valdyba ir nariai

Šv. Cecilijos choras dainų pertraukos metu Mossend Bellshill Lietuvių Institute. Tradicinis Tautos Šventės paminėjimas įvykęs rugsėjo 9 dieną sutapo ir su naujųjų ateivių atvykimu prieš 25 metus į Skotiją.

Minėjimas sutraukė gana gausų būrį tautiečių net ir iš gana tolimų Skotijos vietų. Svečių tarpe turėjome parlamento narį J. Hamilton su ponia, prelatą J. Gutauską, architektą K. Tamošiūną su ponia.

Programoje dalyvavo D. Kaniauskas, J. Bliūdžius, ateivių kvartetas ir Šv. Cecilijos choras.

Nuotraukoje matome parlamento narį J. Hamilton su ponia, prel. J. Gutauską, P. Dzidoliką ir tautiniais rūbais pasipuošusius choristus.

K. Savonis

BRADFORDAS

VYTIES KLUBO SUKAKTUVĖS

Šiais metais sukanka 15 metų nuo klubo įkūrimo. Sukaktuvių proga spalio 28 d., šeštadienį, klubo patalpose ruošiamos vaišės klubo nariams, rėmėjams, jų šeimoms ir svečiams. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. Užkandžiai ir pradinis sukaktuvių gėrimas nemokamai. Pradžia 6 val. v.

Vyties Klubo Valdyba

WOLVERHAMPTONAS

DBLS SUSIRINKIMAS

DBLS Wolverhamptono skyriaus valdyba lapkričio 4 d., 7 v. p. p., The Bagot Arms, Newhampton Road, Whitmore Reans, patalpose kviečia savo skyriaus narių susirinkimą. Prašome visus narius dalyvauti.

Skyr. Valdyba

NOTTINGHAMAS

LAUKTA NAUJIENA

Artėjančioms Kalėdoms ir Naujiems Metams „Šaltinis" atspausdino ir išleido dviejų rūšių gražių lietuviškų atvirukų 12 x 18 cm (5 x 7 inčų) ir vienos rūšies 9½ x 13 cm (3¾ x 5¼ inčų). Su voku didesnieji kainuoja 4½ peno (13 centų), o mažesnieji 2½ peno (7 centai) kiekvienas.

Pelnas skiriamas lietuviškos spaudos palaikymui.

Taip pat galima gauti kalėdaičių-plotkelių.

Kreiptis į Lietuvių Židinį, 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AH. Telef. 0602-865738.

LIETUVIŠKOS PAMALDOS

MANCHESTER — spalio 29 d., 11 val.
NOTTINGHAME — spalio 29 d., 11.15 val., Liet. Židinyje.
COVENTRYJE — spalio 29 d., 12.45 val., šv. Elzbietos bažnyčioje.
NORTHAMPTONE — lapkričio 5 d., 12 val., katedroje.
NOTTINGHAME — lapkričio 5 d., 11.45 val., Liet. Židinyje. Po pamaldų lankymas liet. kapų.
LEICESTERYJE — lapkričio 12 d., 12 val., švč. Širdies bažn., Mere Rd.
NOTTINGHAME — lapkričio 12 d., 11.45 val., Liet. Židinyje.
BRADFORDE — spalio 29 d., 12.30 v. Po pamaldų bus vykstama į kapines aplankyti mirusiųjų kapų.
BRADFORDE — lapkričio 5 d., 12.30 v.
HALIFAXE — lapkričio 12 d., 1 v.
BRADFORDE — lapkričio 19 d., 12.30 v.
HUDDERSFIELDE — lapkričio 26 d., 1 v. St. Joseph's bažn.

BAIGIASI VASAROS LAIKAS

Britanijoje spalio 29 d., sekmadienį, baigiamas vasaros laikas 2 val. rytą, ir tada laikrodžiai pasukami viena valanda atgal.

VOKIETIJA

VASARIO 16 GIMNAZIJOJ

naujieji mokslo metai prasidėjo rugsėjo 11 d. Po pamaldų katalikams ir evangelikams direktorius V. Natkevičius pasveikino gimnazijos salėje susirinkusius mokinius, kad mokslo metų pradžioje pastebimas noras būti gerais mokiniais būtų gyvendinamas ir išlaikytas per visus mokslo metus. Pabrėžė, kad Vasario 16 gimnazija ir toliau, kaip iki šiol, nepaseks kai kuriais tariamos pedagogikos iškrypimais, leidžiant mokiniams daryti, ko jie užsigeidžia. Betgi, savaime suprantama, gimnazija ir bendrabutis nemano laikytis ir atgyventos tvarkos, kuri kai kuriais atžvilgiais primintų kalėjimą.

Naujaisiais mokslo metais gimnazijoje mokosi 78 mokiniai. Naujų mokinių įstojo 16, tarp jų 8 iš JAV-bių, 1 iš Kolumbijos. Iš JAV-bių šiuo metu gimnazijoje mokosi iš viso 12 mokinių.

Naujuoju bendrabučiu mokiniai ir jų tėvai labai patenkinti. Jo kambariai ne tik geresni, bet ir apstatyti naujais baldais. Visi kambariai yra 2 ar 3 mokiniams, niekas negyvena po 5 ar 6, kaip buvo senajame bendrabuty. Pirmųjų klasių berniukai džiaugiasi, kad ir jiems liko vietos naujajame name — mergaitės teužėmė II ir III aukštus, o pirmajame aukšte gyvena 13 berniukų.

Nauji mokytojai

Nuo naujųjų mokslo metų pradžios atvyko mokytojauti du nauji lietuviai mokytojai: Marija Saulaitytė iš JAV-bių ir Edmundas Kaciucevičius iš Vokietijos. M. Saulaitytė dėsto vidurinėse klasėse lietuvių ir anglų kalbas mokiniams iš Amerikos ir dvi dienas savaitėje prižiūri pirmųjų klasių berniukus naujame bendrabutyje. E. Kaciucevičius yra mažųjų berniukų bendrabučio vedėjas ir kūno kultūros mokytojas visų klasių berniukams.

Nuo spalio 1 d. atvyksta į gimnaziją muzikas ir žurnalistas Valteris Banaitis, kuris iš pradžių dirbs berniukų bendrabuty ir dėstys Lietuvos istoriją, o vėliau perims ir savo specialybės (muzikos) pamokų. Rolf Koch pradėjo dėstyti VII ir VIII klasėse matematiką ir fiziką.

Lankytos lietuvių šeimos

Gimnazijos direktorius V. Natkevičius rugpiūčio 18-26 d. d. lankėsi Šiaurės Vokietijoje, norėdamas pažinti šeimas, kurios turi vaikų, tinkamų gimnazijai. Kelionėje jam talkino ypač kun. V. Šarka ir tėv. dr. K. Gulbinas. Aplankė daug šeimų Lebenstedt-Salzgiterio, Hanoverio, Hamburgo, Clevės, Gelsenkircheno apylinkėse. Tinkamų gimnazijai mokinių rasta nemaža. Gaila, kad dėl per menkų ryšių, kuriuos turi megzti vietiniai lietuviai, ir kitų priežasčių tėvai neparodo reikiamo dėmesio Vasario 16 gimnazijai ir tokiu būdu savo vaikus nulietuvina.

MIRUSIEJI

Stasys ŽILVINSKAS, VLB Darmstadto apylinkės narys, mirė rugsėjo 6 d. Katzenelnbogen (Taunus) ligoninėje. Palaidotas rugsėjo 11 d. Waldfriedhof kapinėse Darmstadte. Laidojimo apeigas atliko tėv. Alf. Bernatonis. Ant kapo padėti 3 Darbo kuopų vainikai.

Buvo gimęs 1923. XII. 4 Raudonėje, Raseinių apskr. 1944 m. atvyko į Vieną. Po karo tarnavo Prancūzijos svetimšalių legione, kariavo Indokinijoje. 1958 m. įstojo į 2040 LS lietuvių kuopą Darmstadte, kur išdirbo iki mirties. Giminių Vokietijoje nepaliko.

1973 METAIS „EUROPOS LIETUVIS", KAIP JAU YRA PRANEŠĘ LEIDĖJAI, KAINUOS VIENU SVARU DAUGIAU NEGU ŠIAIS METAIS.

KALĖDINIAI SIUNTINIAI 1972

Artėjančių Kalėdų švenčių proga siūlome tris specialiai parinktus siuntinius iš tokių daiktų, kurie labiausiai yra reikalingi Lietuvoje ir bus tikrai naudingi jūsų giminėms.

MIŠRUS KALĖDINIS 1972

Vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztinis, itališkas vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaltis, vilnonė angliška vyriškai eilutei medžiaga, vilnonė medžiaga sijonui, 3 jardai specialios storos crimplene medžiagos moteriškai eilutei, puikūs vyriški nailono marškiniai arba bliuzelė, dėžė šokoladinių saldainių, 20 angliškų geriausių cigarečių **£45.00**

MOTERIŠKAS KALĖDINIS 1972

Komplektas moteriškų nailoninių arba vilnonių apatinių, gėlėtų arba ornamentais vilnonė skarelė, 3 jardai sunkios crimplene medžiagos moteriškai eilutei, gražus megztukas, 3 jardai vilnonės puikios apsiaustui medžiagos, crimplene medžiaga suknelei **£40.00**
Taip pat dedame į šiuos arba kitus jūsų rūbų užsakomus dalykus, kurie Lietuvoje yra labai naudingi ir vertingi: dirbtinio minko kailio paltui viršus **£16.00** vyriški arba moteriški megztukai **£5.00**, vilnonės skarelės **£2.00**, nailono lietpalčiai **£4.00**, nailono marškiniai **£3.00**, vilnonės arba nailoninės kojinės **0.75**
(Į mūsų kainas muitas yra įskaitytas).
Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir t.t.
Jei yra pageidavimas, galime pervesti ir pinigus.
Persiunčiame ir jūsų pačių sudarytuosius siuntinius.

Baltic Stores Ltd.
(Z. Juras),
421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2. Telef. 01 739 8734.
01 460 2592.

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas.

RUDENS BALIUS

LIETUVIŲ NAMŲ KLUBAS

ruošia rudens balių

ŠEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 11 d.,

LONDONO LIETUVIŲ NAMUOSE.

Veiks geras bufetas, gros orkestras, ir bus įdomi loterija.

Maloniai kviečiame visus lietuvius atsilankyti.

Staliukus iš anksto galima užsisakyti Lietuvių Namuose (Tel. 727 2470).

Pradžia 7.30 val. vakaro.